Επιμέλεια: Μαρία Παναγιώτου - maria.panayiotou@philelefheros.com

Τα μαύρα κουτιά της ζωής μας

Στα smartphones η προσωπικότητα που αποτυπώνεται διαφέρει από το προφίλ που το άτομο θέλει να προβάλλει

Της Νόνας Μολέσκη

Οι θεατρικές παραστάσεις γίνονται όλο και πιο βραχύβιες λόγω συνολικού αριθμού των παραγωγών. Το κοινό που «αναλογεί» σε κάθε παραγωγή δεν αρκεί να τις κρατήσει εν πλω για πολύ καιρό. Οι επιχορηγήσεις, εάν και εφόσον... δεν αρκούν να κρατήσουν τους ηθοποιούς της παραγωγής για περισσότερο διάστημα. Το εφήμερο αρχίζει να χαρακτηρίζει όλα τα επίπεδα των παραστάσεων που παράγονται, οι περίοδοι προετοιμασίας συρρικνώνονται, οι αισθητικές συνταγές αλλοιώνονται πρωτίστως λόγω ανεπαρκούς χρόνου ψησίματος, το προϊόν ελαφραίνει, οι αλαφιασμένοι από τις νέες ταχύτητες θεατές δεν περιμένουν να παραλάβουν μηνύματα με βαρύτητα. Οπότε και οι αντιδράσεις ανθρώπων που έχουν την κακή συνήθεια να διατυπώνουν την άποψή τους γραπτώς, συχνά μοιάζουν με μαντίλια που κουνάμε προς μια παράσταση που ήδη έχει χαθεί στον ορίζοντα.

Ο σκηνοθέτης της παράστασης Μηνάς Τίγκιλης δηλώνει ανοιχτά την ιταλική καταγωγή του έργου

Έτσι και η παραγωγή του Θεάτρου Versus «Luna Rossa», βασισμένη στην ιταλική ταινία «Perfetti Sconosciuti» («Τέλειοι Ξένοι»), έχει ήδη ολοκληρώσει την πορεία της. Αυτό το «βασισμένη στην ταινία» δίνει αφορμή για γενική και ειδική συζήτηση. Ο σκηνοθέτης της παράστασης Μηνάς Τίγκιλης δηλώνει ανοιχτά την ιταλική καταγωγή του έργου και το επισφραγίζει και με τον ιταλικό τίτλο και με τα ονόματα των προσώπων και με τη μουσική επένδυση, όπου από τα γνωστά διαχρονικά ιταλικά τραγούδια μόνο το «Volare» δεν ακούγεται. Παρακάμπτει το ελληνικό remake του Θοδωρή Αθερίδη. Αλλά για όσους έχουν δει και τις τρεις εκδοχές, οι δυσκολίες που είχε να αντιμετωπίσει ο σκηνοθέτης της θεατρικής βερσιόν είναι προφανείς. Αυτές δεν αφορούν το κύριο θέμα και συνεπώς το κύριο εύρημα των Ιταλών δημιουργών: τα smartphones είναι το μαύρο κουτί της ζωής του σύγχρονου ανθρώπου, όπου καταγράφονται τα πάντα, όπου η προσωπικότητα που αποτυπώνεται διαφέρει από το προφίλ που το άτομο θέλει να προβάλλει στο πιο στενό του περιβάλλον και στην ευρύτερη κοινωνία. Έτσι μια παρέα από εφτά φίλους εμπλέκεται στο ριψοκίνδυνο παιχνίδι δημόσιας ακρόασης και ανάγνωσης του περιεχομένου των μαύρων κουτιών τους, οπότε τίποτα δεν μένει όρθιο.

Στο έργο όλα διαδραματίζονται στη διάρκεια ενός φιλικού δείπνου. Στην παράσταση οι συνδαιτυμόνες πρέπει να είναι μονίμως τοποθετημένοι σε σχήμα «π» γύρω από ένα τραπέζι. Εν απουσία κάμερας και χωρίς τη δυνατότητα των γκρο πλαν αυτό σημαίνει ότι η στάση και η απόσταση από τους θεατές είναι για κάθε ηθοποιό δεδομένη. Ως συνέπεια προκύπτει μια μονοτονία στην οπτική πτυχή της παράστασης και πολλές από τις προσπάθειες των ηθοποιών να τονίσουν ερμηνευτικά κάποια λεπτομέρεια στη συμπεριφορά των ηρώων τους αποδυναμώνονται και δεν φτάνουν σ' όλους τους θεατές. Η μορφή της συνεστίασης προκαλεί και άλλα προβλήματα στη θεατρική της υλοποίηση, καθώς ο κινηματογραφικός τεχνητός ρεαλισμός δεν έχει χώρο εδώ. Στην παράσταση του Τίγκιλη η «άτακτη βρώση» δεν παίρνει χαρακτήρα μιας πιο σκηνοθετημένης δράσης. Η έκλειψη της σελήνης που έδωσε τον τίτλο της παράστασης και που συμβολίζει μια στιγμή ανατροπής της ομαλότητας, έναν περίεργο φωτισμό που ανατρέπει τη συνηθισμένη όψη των πραγμάτων, δεν αποδίδεται στη σκηνοθεσία, ούτε και στο σκηνικό της Θέλμας Κασσουλίδου εκτός από τις εξόδους των μελών της παρέας στο «μπαλκόνι» του διαμερίσματος. Κάποιες πιο συμβολικές λύσεις δεν έχουν επινοηθεί.

Θεωρώ (και αυτό πια δεν έχει άμεση σχέση με τις κινηματογραφικές καταβολές του υλικού) ότι στο ερμηνευτικό επίπεδο η παράσταση χρειαζόταν περισσότερη στιλιστική ομοιομορφία. Η διαφορετικότητα των χαρακτήρων και συνεπώς των συμπεριφορών δεν συνεπάγεται, κατά την άποψή μου, την υφολογική διαφορά των ερμηνειών, από τους οποίες μερικές ήταν πιο επιφανειακές και εξωστρεφείς, με ύφος ελαφράς κωμωδίας καταστάσεων, και άλλες πιο εσωστρεφείς, μέχρι και ψυχολογικά αδιευκρίνιστες. Πιστεύω ότι τις πιο οργανικές ενσαρκώσεις είχαμε από τον Στέλιο Ανδρονίκου και τον Γιάννο Αντωνίου.

Ίσως η παράσταση χρειαζόταν περισσότερη ανεξαρτητοποίηση από το κινηματογραφικό πρότυπο.